

REFERAT Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 d. 15-12-2025

Mødedato Mandag d. 15. december 2025 kl. 16:15

Mødested B mødelokale

Mødedeltagere Mille Renée Larsen, Niels Fischer-Nielsen, Christian Lorenzen, Erik Nørreby, Lasse Harder Schousboe

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordensforslag.....	3
Beslutning: Etablering af parkeringspladser i Sønderho.....	4
Drøftelse: Busdrift i 2026.....	6
Drøftelse: Forslag fra C om udvidet gadebelysning på Fanø.....	8
Meddelelser.....	10
Godkendelse af beslutninger.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsordensforslag

S2023-73

Indledning

Godkendelse

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordensforslag

Lovgrundlag, planer og politikker

Styrelsesloven

Økonomiske konsekvenser

-

Beslutningsproces

15.12.2025 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Indstilling

Godkendes

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 15-12-2025

Godkendt.

Der var afbud til mødet fra Erik Nørreby og Lasse Harder Schousboe. Tina Haldan Gotthardsen hhv. Frank Jensen deltog i stedet.

Punkt 2: Beslutning: Etablering af parkeringspladser i Sønderho

S2023-3932

Indledning

Med budgetaftalen for 2026 blev det besluttet, at forvaltningen inden udgangen af 2025 skulle forelægge en sag om etablering af parkeringspladser i Sønderho. Med nærværende sagsfremstilling belyser forvaltningen forskellige muligheder for placering af en bynær offentlig p-plads i udkanten af Sønderho By, med henblik på delvist at kunne aflaste Sønderho By for både trafik og parkering inde i byen. I den konkrete sag arbejdes med en parkeringsplads med mulighed for parkering af 36 biler.

Forvaltningen har nærmere vurderet muligheden for en offentlig p-plads på følgende 3 matrikler i udkanten af Sønderho:

- Matr. 73ø/73ad Sønderho By, Sønderho (Se Bilag 1)
- Matr. 308p, Sønderho By, Sønderho (Se Bilag 1)
- Matr. 45m, Sønderho By, Sønderho (Se Bilag 1)

Sagsfremstilling

Vedr. Matr. 73ø og 73ad Sønderho By, Sønderho

De to matrikler har tilsammen et areal på 2.433 m² og afstanden til kirken er ca. 300 m.

Forvaltningen kan oplyse, at det vurderes at det kræver en ændring af plangrundlaget for en permanent etablering af parkeringsplads på disse matrikler, da plangrundlaget udlægger områdets anvendelse til boligformål. Etablering af en offentlige parkeringsplads må kategoriseres som en væsentlig anvendelsesændring, der i sig selv er lokalplanpligtig.

Vedr. Matr. 308p, Sønderho By, Sønderho

Matriklen har et samlet areal på 1.698 m², men det kan ikke forventes at hele matriklen kan anvendes til p-plads grundet de terrænmæssige forhold og matriklens udformning. Ligeledes gør forvaltningen opmærksom på, at anlæg af p-plads på denne matrikel ikke ligger umiddelbart ved indkørsel til Sønderho i forhold til størstedelen af trafikken, som ankommer til byen fra nord ad Landevejen. Afstand fra denne matrikel til Sønderho Kirke er ca. 250 m.

Der er særligt to forhold, der skal iagttages omkring etablering af parkering på denne ejendom. Hvor de andre ejendomme ligger ved den primære indkørsel til Sønderho, og derfor vil være tilgængelige, ligger denne ejendom på en sådan måde, at trafikken til denne placering ville skulle afvikles gennem byen. Samtidig er ejendommen omfattet af en restriktiv fredning, og det er ikke sandsynligt, at der kan etableres parkering på dette areal, medmindre forvaltningen reelt kan redegøre for, at der ikke kan findes alternative løsninger. Fredningsnævnet gør opmærksom på, at et hensyn til økonomi ikke kan spille ind i forhold til dispensation fra fredningen, og at der er en restriktiv praksis for dispensation fra fredninger, og at der kun bør dispenseres i de særtilfælde, hvor der ikke kan findes alternative løsninger. Etablering af en parkeringsplads på matriklen fordrer ligeledes en landzonetilladelse.

Vedr. Matr. 45m, Sønderho By, Sønderho

Matriklen har et registreret areal på 3720 m², og ligger i en afstand til Sønderho Kirke på ca. 200 m.

Denne matrikel er ikke lokalplanlagt og ligger i landzone. Matriklen ligger nord for indkørslen til Sønderho, og vil dermed være et kvalificeret bud på en matrikel, der med både størrelse og placering, der efter forvaltningens opfattelse egner sig særdeles godt til etablering af offentlig p-plads. Anlæg af p-plads på nærværende matrikel ville kræve en landzonetilladelse. Til sammenligning har p-pladsen ved Sønderho Kirke et areal på 2.171 m² og forvaltningen kan oplyse, at denne parkeringsplads har mere end 40 p-pladser. Ejer af nærværende matrikel ønsker at sælge denne matrikel til Fanø Kommune, og er dermed ikke interesseret i at udleje matriklen til kommunen.

Vurdering af udgifter til

Forvaltningen har i sagen taget kontakt til en landbrugsmægler med henblik på en vurdering af et prisoverslag for de pågældende arealer. Forvaltningen har modtaget nedenstående foreløbige vurdering af arealerne. Det skal bemærkes, at vurderingerne ikke nødvendigvis afspejler en konkret salgspris.

Matrikel	Lav	Høj
73ad og 73ø	850.000	950.000
45m	50.000	75.000
308p	30.000	50.000

Forvaltningen har vurderet at udgifterne til etablering af en p-plads beløber sig til knapt 220.000 kr.

Ved etablering af parkeringspladsen på matr. 73ad og 73ø samt 45m lægger forvaltningen op til, at arealer fremstår med en afslutning udført i enten stabilt grus eller stenmel, og at der udføres en mindre vold omkring parkeringspladsen.

Selve p-pladsen vil kunne etableres på godt 800 m². Hertil kan komme yderligere areal for tilkørselsforhold.

Lovgrundlag, planer og politikker

Mobilitets og infrastrukturplan

Planloven

Økonomiske konsekvenser

Som anvist ovenfor skal der afsættes midler til enten et køb eller leje af areal. Derudover vurderer forvaltningen, at anlæg af 36 p-pladser kan udføres for ca. 220.000 kr.

Beslutningsproces

Erhvervs, natur og teknikudvalget

Byrådet jfr. Delegerings- og kompetencefordelingsplan for Fanø Kommune

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget træffer afgørelse om hvilken af de 3 ejendomme, der skal arbejdes videre med for etablering af en parkeringsplads.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 15-12-2025

Udvalget besluttede, ikke at gå videre med en mulig placering på matrikel 308p og at sende sagen tilbage med henblik på at få belyst muligheden for at etablere en p-plads på enten matrikel 73ø/73ad eller 45m gennem nærmere drøftelse med ejerne af de pågældende arealer.

Christian Lorenzen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

Bilag 1

Punkt 3: Drøftelse: Busdrift i 2026

S2025-35

Indledning

Som en del af budgetaftalen for 2026 blev det besluttet ikke at gennemføre en rammebesparelse på 500.000 kr. på den kollektive trafik fra sidste års budgetforlig. I denne sag forelægger forvaltningen en status på den kollektive trafik og redegørelse for økonomien i 2026, med helblik på en drøftelse og beslutning i udvalget om busdriften i 2026.

Sagsfremstilling

Status på bustrafikken

Forvaltningen har i samarbejde med busentreprenøren foretaget tællinger af passagerer og udarbejdet statistik for busdriften. Statistik for den ordinære busdrift samt for skolebussen er vedlagt sagen som bilag 2. Statistik for telebussen er vedlagt sagen som bilag 3. I bilag 1 findes den aktuelle køreplan for bussen.

Overordnet viser statistikken, at den ordinære bus i gennemsnit kører med ca. 3 passagerer - naturligvis med store variationer. I den aktuelle køreplan er der færrest passagerer med de to morgenaftage kl. 6.00 hhv. kl. 6.50 fra Nordby mod Sønderho. Afgangene har et gennemsnit på mindre end 1 passager pr. tur. Herefter følger afgang kl. 6.30 fra Sønderho mod Nordby, der i gennemsnit har ca. 1,5 passagerer.

På Fanø køres der med små busser, som kan medtage op til 19 passagerer. Det betyder at der kan være kapacitetsproblemer på nogle afgang. Opregnet til helårsniveau viser statistikken at der på 70 afgang i løbet af et år, er udfordringer med kapaciteten. Dette tal er dog formentlig højt sat. Bussen har på et år knap 6.900 afgang, hvilket betyder at kapacitetsudfordringerne berører ca. 1% af afgangene.

Telebussen kører i gennemsnit med 2,3 passagerer pr. tur. I tidsrummet hvor telebussen kører (18.00-23.00), er der flest passagerer kl. 20.00-20.29 og færrest i tidsrummene kl. 19.30-19.59 samt kl. 21.30-21.59. Gennemsnittet er nogenlunde stabilt hen over ugen bortset fra søndage, hvor belægningen er lavest med 1,9 passagerer i snit pr. tur.

Økonomi i 2026

I forbindelse med budgetopfølgningen i juni 2025 blev det besluttet at lade et forventet mindreforbrug på kr. 496.000 på kollektiv trafik tilgå kassen. Beløbet er stort set identisk med den rammebesparelse i 2025 på kr. 500.000, som med budgetaftalen blev besluttet tilbageført i 2026. Hermed er budgettet for 2026 på samme niveau som i 2025.

Forvaltningen har i forbindelse med udarbejdelsen af sagen gennemgået økonomien i busdriften nærmere, og har konstateret at forudsætningerne har ændret sig, og at de faktiske udgifter til busdriften samt en forventet kontraktlig pristalsjustering i 2026 medfører, at der i 2026, som udgangspunkt, ikke er et rådighedsbeløb på kollektiv trafik, der kan dække eventuelt tilkøb af yderligere busafgange. Forvaltningen forventer dog, at der vil kunne omposteres mindreforbrug fra andre driftsmål til kollektiv trafik, og vil derfor med afsæt i udvalgets ønsker om tilpasninger i 2026 udarbejde et konkret finansieringsforslag.

Som udgangspunkt er bruttobudgettet for kollektiv trafik i 2026 kr. 4.052.000.

Behov og muligheder for tilpasninger af busdriften

Forvaltningen vurderer, at der med det gennemgående meget lave gennemsnitlige passagertal ikke er basis for generelt at indsætte større busser for eventuelt at modvirke de lejlighedsvis kapacitetsudfordringer, som anvendelsen af mindre busser medfører. Kapacitetsudfordringer opleves højt regnet til ca. 1% af afgangene årligt.

Det kan eventuelt overvejes at indføre yderligere ekstraafgange på de tidspunkter, hvor der oftest kan være kapacitetsudfordringer, f.eks. i de tidlige eftermiddagstimer på hverdage. Sådanne ekstrabusser vil dog oftest være overflødige, da kapaciteten er tilstrækkelig på de fleste afgang. Ekstrabusser kan eventuelt finansieres ved at nedlægge de tidlige afgang på hverdage, hvor der som nævnt indledningsvist, er færrest passagerer med bussen.

De hyppigste udfordringer med bussen som forvaltningen bliver præsenteret for, er problemer med at kontakte og bestille telebus. Busoperatøren er gjort opmærksom på dette problem. Såfremt det måtte ønskes helt at fjerne denne problemstilling, kan det overvejes at fortsætte den ordinære køreplan indtil kl. 23.00, således at der ikke længere er behov for telebus. Operatøren har oplyst, at dette i givet fald vil medføre ekstra betaling på ca. 500.000 kr. pr. år., hvilket er en forøgelse på knapt 50% i forhold til prisen i dag. Der betales i dag for telebuskørsel fra kl. 18.00-23.00, uagtet om der

fragtes passagerer eller ej. Begrundelsen for stigningen er, at operatøren ved fast rutedrift ikke længere har mulighed for at køre taxikørsel ved siden af.

Bedømt umiddelbart ud fra det gennemsnitlige passagertal på telebusturene, ville der kunne opnås en belægningsgrad på ordinære ture mellem kl. 18.00 og 23.00, som ikke er væsentligt anderledes end belægningsgraden for øvrige ordinære ture. Det kan dog ikke afvises, at passagergrundlaget vil falde noget ved at erstatte telebussen med faste busafgange, da nogle passagerer formentlig vil opleve det som et tab af fleksibilitet. Som telebussen kører i dag, er den formentlig et prisbilligt alternativ til taxiture.

Lovgrundlag, planer og politikker

-

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser for eventuelle tilpasninger på busdriften kan først opgøres nærmere på baggrund af mere konkrete scenarier, som det måtte besluttes at se nærmere på.

I runde tal koster en ekstra afgang godt 200.000 kr. på hverdage og ca. 100.000 kr. på weekender.

På baggrund af udvalgets ønsker om tilpasninger af bustrafikken, vil forvaltningen udarbejde nærmere vurdering af økonomi og give finansieringsforslag. Det skal i den forbindelse nævnes, at skolebussen kl. 12.05, som blev indført som et forsøg efter sommerferien 2025 ikke er finansieret i 2026. Såfremt forsøget fortsat ønskes, skal det således indtænkes i finansieringen.

Beslutningsproces

Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Økonomi- og planudvalget (for så vidt angår eventuelle omdisponeringer, der forudsætter behandling her)

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget drøfter forslag til ændring af busdriften i 2026 med henblik på videre belysning af forvaltningen.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 15-12-2025

Udvalget besluttede at få belyst et konkret forslag til udvidelse af busbetjeningen, der omfatter:

- En fast afgang 12.05 til/fra skolen, der medtager almindelige passagerer i begge retninger.
- Eventuel yderligere betjening i hverdagen.
- Forbedring af weekendbetjeningen, f.eks. gennem bedre tilpasning til færgen.
- Indførelse af afgange, der udnytter tomkørsel før og efter idriftsættelse
- Udmønte kontraktbestemmelse om indsætning af ekstrabus ved kendte kapacitetsudfordringer.

Bilag

Bilag 1 Køreplan pr. 11. august 2025

Bilag 2. Statistik for ordinær busdrift og skolebus

Bilag 3. Statistik for telebus

Punkt 4: Drøftelse: Forslag fra C om udvidet gadebelysning på Fanø

S2025-2633

Indledning

-

Sagsfremstilling

På baggrund af borgerhenvendelser foreslår Christian Lorenzen og Niels Fischer-Nielsen fra Det Konservative Folkeparti, at tændingstiden for gadebelysningen på Fanø udvides.

Konkret foreslås det, at:

1. Gadebelysningen på hverdage forbliver tændt fra solnedgang indtil kl. 01 på hverdage. Dette bl.a. for også at sikre gadebelysning for de passagerer, der ankommer med din sidste færge fra Esbjerg.
2. Gadebelysningen på helligdage forbliver tændt fra solnedgang til solopgang (som i weekenderne).
3. Gadebelysningen i den nært forestående juleferie forbliver tændt fra solnedgang til solopgang fra og med solnedgang den 23. december til solopgang den 1. januar.

Vi tænker, at der kan være tale om en kollektiv forglemmelse fra det samlede Byråds og direktionens side i forbindelse med tilbagerulningen af de mest uhensigtsmæssige besparelser i efterårets budgetaftale: der skulle gadebelysningen naturligvis også have været udvidet og bedre tilpasset "de faktiske forhold".

Det ekstra finansieringsbehov forventes jf. det tidligere anviste besparelspotentiale at være af et beskedent omfang, og bør derfor frem til budgetlægningen i efteråret 2026 kunne afholdes indenfor ENT-udvalgets / Teknisk Udvalgs ramme. Byrådet kan derfor også beslutte at oversende sagen til endelig beslutning i ENT-udvalget på dets møde den 15. december.

Hvad angår finansieringen af indstillingens pkt. 3 vedr. juleferien vil det ikke være rimeligt at bede forvaltningen om inden at kunne anvise specifik finansieringskilde, hvorfor denne, såfremt Byrådet kan bakke op om forslaget, finansieres på den almindelige drift.

Lovgrundlag, planer og politikker

-

Økonomiske konsekvenser

-

Beslutningsproces

Byrådet

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning på Byrådet 2022-2025 08-12-2025

Forslaget sendes til behandling i Erhvervs-, natur- og teknikudvalget.

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 15-12-2025

Udvalget besluttede, at:

1. gadebelysningen forbliver tændt fra solnedgang til solopgang fra og med solnedgang den 23. december 2025 til solopgang den 1. januar 2026, finansieret over den almene drift.
2. gadebelysningen på hverdage forbliver tændt fra solnedgang indtil kl. 01 på hverdage, og at gadebelysningen på helligdage forbliver tændt fra solnedgang til solopgang, idet der udarbejdes et finansieringsforslag herfor.

Supplerende sagsfremstilling

Sagen har behandlet på Byrådsmødet d. 8. december 2025, og er videresendt til behandling i Erhvervs-, natur- og teknikudvalget, d. 15. december 2025.

Udvidelsen af tændetiden fra kl. 00:00 til kl. 01:00 vil medføre en forøgelse af det årlige forbrug på el med ca. 6-7 %.

Bortskaffelsen af natslukning på helligdage vil medføre en forøgelse på ca. 1,2 % af det årlige forbrug.

Bortskaffelsen af natslukning i juleperioden 2025 vil medføre en ekstra regning på ca. 0,9% af det årlige forbrug.

Forvaltningen kan ikke give et entydigt bud på priser for ændringerne, da der er faktorer der påvirker den endelige pris, som vi ikke er bekendte med. F.eks. skal der tages højde for at elpriserne konstant ændrer sig, samt at prisen om natten, hvor ændringerne finder sted, typisk er billigere end på andre tider af døgnet. Så derfor har Teknisk Forvaltning valgt at lave en procentmæssig angivelse.

Dog kan det som retningsnor oplyses, at udgiften til gadebelysning indtil d. 9. december 2025 er på 176.000 kr.

Det forventes, at regningen for gadebelysningen i juleperioden 2025 kan indeholdes i det nuværende budget.

Elcon, som driver Fanø Kommunes gadebelysning, har oplyst at ændringerne rent teknisk kan indføres uden problemer.

Bilag

VS_ Sag til Byrådets dagsorden 15.12.2025.

Punkt 5: Meddelelser

S2023-73

Indledning

Sager til efterretning

Sagsfremstilling

Orientering fra udvalgsformanden:

Orientering fra udvalgsmedlemmerne:

Orientering fra forvaltningen:

Lovgrundlag, planer og politikker

Styrelsesloven

Beslutningsproces

15.12.2025 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

Indstilling

Til efterretning

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 15-12-2025

Meddelelser fra udvalgsmedlemmerne:

- Forespørgsel om besøg af miljøministeren i januar måned.

Punkt 6: Godkendelse af beslutninger

S2023-233

Indstilling

Godkendes

Aktuel beslutning på Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 15-12-2025

Godkendt.